

Největší z našich orlů je mořský

seriál
**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*) je majestátný dravec, oživující naše řeky a stojaté vody.

Ve 20. století byl u nás vyhuben intenzivním lovem – poslední hnízdiště bylo na jižní Moravě kolem roku 1920. V posledních 30 letech se v Evropě šíří, čemuž napomohlo i cílené vysazování. První obnovené zahnízdění v jižních Čechách a na jižní Moravě je známo od roku 1984. Jeho opětovný hnízdní návrat do střední Evropy je příkladem ochrannářsky úspěšného projektu.

Jak jej poznáte?

Orel je celý tmavý, dospělí ptáci mají navíc bílý ocas a světleji zbarvenou hlavu se žlutým zobákem. Rozpětí křídel dosahuje až 2,5 m.

Při letu je patrný klínovitý ocas. Mladí ptáci dospívají až ve 4 letech. Při lovu se spouští na vodní hladinu pro ryby a vodní ptáky.

Loví ryby 10-15 cm velké. Dokáže ulovit i 6 kg těžké štiky, které loví zjara při jejich tření v měl-

kých vodách. Je jediným predátorem kormorána velkého. Nepohrdne však ani drobnými hlodavci, třeba hraboši. Často navíc obtěžuje jiné menší dravce s ulovenou kořistí, např. orlovce, káně nebo sokola tak dlouho, až mu ji přenechají. V letu unese až 6 kg těžkou kořist – do 10 kg váhy ji může vleci po zemi. Složení

potravky se mění v průběhu roku – na podzim a v zimě v ní převažují zesláblá a uhynulá zvířata, na jaře pak ryby. V přírodě tak plní orel mořský funkci tzv. zdravotní policie. Patří k dlouhověkým ptákům – nejstarší jedinec se ve volné přírodě dožil 34 let.

Kde jej uvidíte?

Orel se u nás vyskytuje celoročně a je tomu tak i na části Valašska. Staří ptáci se zdržují celo-

ročně v okolí hnízdiště. Hnízdí hlavně v lesích v nivách větších řek. Nejbližší hnízdiště se nachází v okrese Nový Jičín u Polomi, od loňského roku hnízdí

orel i v CHKO Podolí v Bartošovicích, což je asi 30 km vzdušnou čarou od hranice okresu.

Často bývá pozorován mezi Valašským Meziříčím, Choryně a Kladeruby především na řece

Bečvě a Chorynských rybnících. Jeho hnízdo se ve větších lesích těžko hledá. Není proto vyloučeno, že kolem Choryně někde už hnízdí..

Jde o celosvětově ohrožený druh. I přes jeho přibývání je tento orel mořský stále ponechán v kategorii kriticky ohrožených, zvláště chráněných druhů České republiky.

www.birdphoto.cz

**Karel Pavelka, zoolog,
Muzeum regionu Valašsko**